

Kritériá zabezpečenia súladu projektu so zásadou „výrazne nenarušiť“

Projekty musia spĺňať legislatívu v oblasti energetiky, klímy a životného prostredia, legislatívu v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej ako „EIA“), a zároveň musia byť v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“. V zmysle tejto zásady žiadny projekt podporený z prostriedkov mechanizmu nemôže výrazne narušiť žiaden z environmentálnych cieľov¹ uvedených v čl. 17 nariadenia 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií (tzv. nariadenie o taxonómii²).

Pre účely súladu so zásadou „výrazne nenarušiť“ sa vyžaduje, aby podporené projekty spĺňali všetky nižšie uvedené kritériá, vrátane požiadaviek potrebných na dosiahnutie cieľa v súvislosti so zmiernením zmeny klímy:

Výroba elektriny z bioplynu

1. Zmiernenie zmeny klímy:

Vyžaduje sa, aby projekt spĺňal tieto kritériá:

1. Poľnohospodárska biomasa používaná pri tejto činnosti spĺňa kritériá stanovené v článku 29 ods. 2 až 5 smernice 2018/2001 (ďalej len „uvedená smernica“)³.
2. Lesná biomasa používaná pri tejto činnosti spĺňa kritériá stanovené v článku 29 ods. 6 a 7 uvedenej smernice.
3. Úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z používania bioplynu na výrobu elektriny dosahujú úroveň aspoň 80 % vo vzťahu k porovnateľnému fosílnemu palivu podľa metodiky úspor skleníkových plynov uvedenej v prílohe VI k uvedenej smernici.
4. Pri zariadeniach vykonávajúcich anaeróbnu digestiu organického materiálu výroba digestátu musí spĺňať kritériá 1 a 2 z oddielu 5.7 prílohy 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2139⁴:
 - a. v zariadení je zavedený plán monitorovania a pohotovostný plán s cieľom minimalizovať úniky metánu;
 - b. vyrobený bioplyn sa používa priamo na výrobu elektriny alebo tepla.

Body 1 až 3 sa neuplatňujú na zariadenia na výrobu elektriny využívajúce plyné palivá z biomasy s celkovým menovitým tepelným príkonom do 2 MW.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Plnenie stanovených požiadaviek počas prevádzky zariadenia podľa ustanovení smernice 2018/2001 a prílohy VI uvedenej smernice a prílohy 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2139, rovnako ako podľa ustanovení platnej vnútroštátnej legislatívy v oblasti energetiky a životného prostredia, predovšetkým zákona č. 309/2009 o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby⁵ a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre účely výzvy sa žiadateľ zaväzuje k splneniu požiadaviek v zmysle bodov 1 až 3 (ak relevantné) a bodu 4a prostredníctvom čestného vyhlásenia, pričom počas prevádzky zariadenia prijímateľ preukazuje splnenie stanovených požiadaviek prostredníctvom príslušného potvrdenia o udržateľnosti vydaného v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, potvrdenia o dosiahnutej výške úspor emisií skleníkových plynov a plánov podľa bodu 4a v lehotách bližšie špecifikovaných v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

2. Adaptácia na zmenu klímy:

¹ Zmiernenie zmeny klímy; adaptácia k zmene klímy; udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov; prechod na obehové hospodárstvo; prevencia a kontrola znečisťovania; ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov.

² Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13 – 43).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139 z 4. júna 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenaruša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov.

⁵ Zákon č. 309/2009 o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súlad s týmto cieľom sa zabezpečí prostredníctvom proporcionálneho posúdenia klimatických rizík a zraniteľnosti voči zmene klímy.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie⁶.

3. Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov:

Pre zabránenie zhoršenia stavu alebo ekologického potenciálu vodných útvarov, životného prostredia súvisiaceho s kvalitou vody, resp. pre posúdenie prípadného významného vplyvu na vodné útvary a chránené biotopy a druhy priamo závislé od vody sa vyžaduje súlad projektu s ustanoveniami smernice 2000/60/ES⁷ (rámcová smernica o vodách).

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

4. Prevencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy:

a) V prípade zariadení patriacich do rozsahu pôsobnosti smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách⁸ sú emisie v rámci rozsahov úrovní znečisťovania súvisiacich s najlepšimi dostupnými technikami alebo nižšie ako tieto rozsahy stanovené v najnovších relevantných záveroch o najlepších dostupných technikách vrátane záverov o najlepších dostupných technikách pre veľké spaľovacie zariadenia. Nevyskytujú sa žiadne významné medzizložkové účinky. Prevencia a kontrola znečisťovania sa zabezpečuje v súlade s relevantnou národnou právnou úpravou: zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší a zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách.

b) V prípade spaľovacích zariadení s tepelným príkonom vyšším ako 1 MW, ale nižším ako prahové hodnoty, ktoré si vyžadujú uplatnenie záverov o najlepších dostupných technikách pre veľké spaľovacie zariadenia, dosahovanie úrovne emisných limitov je v súlade s ustanoveniami zákona č. 137/2010 Z. z. a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

c) V prípade zariadení v zónach alebo častiach zón, ktoré nespĺňajú limitné hodnoty kvality ovzdušia stanovené zákonom o ovzduší a vyhláškou č. 244/2016 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR o kvalite ovzdušia, sa vykonávajú opatrenia na zníženie úrovni emisií berúc do úvahy výsledky výmeny informácií, ktoré zverejňuje Európska komisia podľa čl. 6, ods. 9 a 10 smernice 2015/2193 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia⁹.

d) Pri anaeróbnej digescii organického materiálu spĺňa vyrobený digestát používaný ako hnojivo alebo zúrodňujúca látka, a to buď priamo, alebo po kompostovaní, prípadne inom ošetrovaní, požiadavky na materiály na hnojenie stanovené v kategóriách komponentných materiálov 4 a 5 z Prílohy II k nariadeniu 2019/1009¹⁰ alebo v relevantných vnútroštátnych predpisoch o produktoch na hnojenie alebo zúrodňujúcich látkach na poľnohospodárske použitie.

e) Pri zariadeniach na anaeróbnú digesciu, ktoré spracúvajú viac ako 100 t denne, sú emisie do ovzdušia a vody v rámci rozsahov úrovní znečisťovania súvisiacich s najlepšimi dostupnými technikami alebo nižšie ako tieto rozsahy stanovené pre anaeróbnú úpravu odpadu v najnovších relevantných záveroch o najlepších dostupných technikách vrátane záverov o najlepších dostupných technikách pri spracovaní odpadu. Nevyskytujú sa žiadne významné medzizložkové účinky.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

⁶ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁷ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2193 z 25. novembra 2015 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu.

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

5. Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:

V prípade lokalít alebo činností na územiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane chránených území sústavy Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj ostatných chránených území) sa v prípade potreby uskutoční vhodné posúdenie v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a na jeho základe sa vykonajú potrebné zmierňujúce opatrenia.

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany žiadateľa:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, resp. vo vyššie uvedených prípadoch zabezpečiť vhodné posúdenie v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v prípade potreby vykonať zmierňujúce opatrenia.